

Stadgar 2008

Landsorganisationen i Sverige

*Stadgar gällande från den 1 juli 2008
efter beslut vid LO-kongressen 2008*

© Landsorganisationen i Sverige 2008

Foto: PhotoDisc

Grafisk form: LO

Original: MacGunnar – Information & Media

Tryck: LO-Tryckeriet, Stockholm 2008

ISBN 978-91-566-2477-3

LO 08.06 1500

Innehåll

§ 1	Uppgift	4
§ 2	Styrelsens säte	5
§ 3	Beslutande organ	6
§ 4	Kongressen	7
§ 5	Representantskapet	12
§ 6	Styrelsen	16
§ 7	Firmateckning	19
§ 8	Funktionärer	20
§ 9	Ekonomisk förvaltning och räkenskaper	22
§ 10	Revision	24
§ 11	Anslutning – Utträde	27
§ 12	Medlemsvillkor och förpliktelser	29
§ 13	Ordinarie avgifter	31
§ 14	Uttaxering	33
§ 15	Uteslutning – Övriga sanktioner	34
§ 16	Avtalsrörelser	36
§ 17	Konflikter	40
§ 18	Konfliktersättning	43
§ 19	Konfliktbidrag	44
§ 20	Stadgeändring	45

§ 1 Uppgift

Landsorganisationen i Sverige – LO – är en sammanslutning av fackliga arbetstagarorganisationer – förbund. LO har, såsom den gemensamma organisationen för de samverkande förbunden till uppgift att leda och samordna LOs och förbundens strävanden att tillvarata arbetstagarnas intressen på arbetsmarknaden och inom näringslivet. LO ska därvid och i övrigt verka för en samhällsutveckling på grundval av politisk, social och ekonomisk demokrati präglad av jämlikhet och jämställdhet.

För att kunna fullfölja sin uppgift ska LO närmast verka för

- att de anslutna förbunden organiserar och sammansluter arbetstagare i privat, statlig och kommunal tjänst, i enlighet med av kongressen beslutad organisationsplan, i landsomfattande förbund,
- att de anslutna förbundens verksamhet bedrivs efter enhetliga linjer och under solidarisk samverkan varvid gemensamma intressen ska beaktas och hänsyn tas till den enskildes rätt och samhällets berättigade krav,
- att arbetstagarnas intressen i rättsliga och samhällspolitiska frågor tillvaratas,
- att utveckla förbindelser med motsvarande organisationer i Sverige och i andra länder,
- att genom medlemskap i internationella fackliga organisationer och i övrigt internationellt hävda fackliga intressen samt
- att de anslutna förbundens lokala organisationer samverkar i organiserad tvärfacklig verksamhet i LO-distrikten.

§ 2 Styrelsens säte

LOs styrelse har sitt säte i Stockholm.

§ 3 Beslutande organ

LOs beslutande organ är:

1. kongressen,
2. representantskapet och
3. styrelsen.

§ 4 Kongressen

- Mom 1. *Högsta beslutande organ*
- Mom 2. *Ordinarie och extra kongress*
- Mom 3. *Kallelse*
- Mom 4. *Sammansättning*
- Mom 5. *Ombudsfullmakter*
- Mom 6. *Motioner*
- Mom 7. *Planläggning*
- Mom 8. *Förslag*
- Mom 9. *Ansvarsfrihet*
- Mom 10. *Val*
- Mom 11. *Valberedning*
- Mom 12. *Beslutsordning*
- Mom 13. *Ersättningar*

Mom 1. *Högsta beslutande organ*

Kongressen är LOs högsta beslutande organ. Kongressen ska avgöra ärenden av viktig principiell betydelse och fastställa riktlinjer för organisationens framtida arbete.

Mom 2. *Ordinarie och extra kongress*

Ordinarie kongress sammanträder i Stockholm på tid som bestäms av ordinarie kongress.

Då särskilda omständigheter så föranleder, kan antingen styrelsen eller med två tredjedels majoritet representantskapet besluta om extra kongress.

Extra kongress får endast behandla den eller de frågor som föranlett dess inkallande.

Mom 3. Kallelse

Skriftlig kallelse till ordinarie kongress ska vara förbunden tillhanda minst åtta månader före kongressens öppnande.

Till extra kongress kallas på samma sätt utan iakttagande av viss tid för kallelsen.

Mom 4. Sammansättning

Kongressen består av trehundra ombud som utses av de avslutna förbunden i av dem bestämd ordning.

Mandaten fördelas mellan förbunden i förhållande till det antal medlemmar som dessa senast ägde i den enligt § 13 mom 3 nämnda rapport som är tillgänglig hos styrelsen senast fem månader före kongressens öppnande. Som medlemmar ska i detta avseende endast räknas sådana, för vilka månadsavgifter inbetalas till LO. Varje förbund ska dock erhålla minst ett ombud.

Styrelsens och representantskapets ledamöter samt LOs revisorer kan inte utses till ombud men är skyldiga att närvara vid kongressen. Personer, som uppbär pension från eller i övrigt inte är aktivt verksamma inom fackföreningsrörelsen kan inte väljas till kongressombud.

Styrelsens och representantskapets ledamöter har på kongressen yttrande- och förslagsrätt i alla frågor samt rösträtt i de frågor som inte avser ansvarsfrihet för den föregående kongressperiodens förvaltning eller avgörande av tvist, där representantskapets beslut överklagats till kongressen. Styrelsen kan besluta ge anställda som inte tillhör styrelsen yttrande- och förslagsrätt på kongressen.

Mom 5. Ombudsfullmakter

Fullmakter för kongressombuden utfärdas av vederbörande förbundsstyrelse och granskas av en kommitté som tillsatts

av styrelsen före kongressen. För detta ändamål ska fullmakterna vara insända till styrelsen senast tio veckor före kongressens öppnande.

Vid extra kongress gäller det som styrelsen i samband med kallelse till kongressen föreskriver angående insändande och granskning av fullmakter.

Mom 6. Motioner

Motion till kongressen kan väckas av varje anslutet förbund och av dess avdelningar. Motion ska vara styrelsen tillhanda senast fem månader före kongressens öppnande. Motion av avdelning insändes till respektive förbundsstyrelse, som ska översända densamma till styrelsen åtföljt av ett yttrande över motionen.

Styrelsen låter sammanföra och trycka motionerna samt avger utlåtanden över dessa. Motioner och utlåtanden ska vara kongressombuden tillhanda senast sex veckor före kongressens öppnande.

Mom 7. Planläggning

Styrelsen planlägger kongressens arbete samt upprättar förslag till dagordning och arbetsordning. Dessa förslag ska samtidigt med motioner och utlåtanden utsändas till kongressombuden samt de anslutna förbunden. Ordförande och sekreterare för kongressen väljs av kongressen.

Mom 8. Förslag

Kongressrapporter ska tillställas de anslutna förbunden åtta månader före kongressens öppnande. Styrelsen och representantskapet kan dessutom lägga fram förslag för kongressen i alla frågor som angår LOs verksamhet. Sådana förslag ska vara kongressombuden tillhanda senast sex veckor före kongressens öppnande.

Fråga, som inte hänskjutits till kongressen av styrelsen, representantskapet eller genom motion får efter beslut med tre fjärdedels majoritet, upptas till behandling på kongressen under förutsättning att den inte avser ändring av dessa stadgar.

Mom 9. Ansvarsfrihet

Styrelsen ska till kongressen överlämna verksamhets- och ekonomisk berättelse för den gångna kongressperioden enligt § 9 mom 5, § 10 mom 2 och § 10 mom 3. Efter granskning av berättelserna beslutar kongressen om ansvarsfrihet ska beviljas för styrelsen och representantskapet för den tid berättelserna omfattar.

Mom 10. Val

Ordinarie kongress väljer ledamöter till styrelsen och suppleanter för dessa, revisorer och suppleanter för dessa samt funktionärer enligt § 8 mom 1 första stycket.

Mom 11. Valberedning

Ordinarie kongress väljer en valberedning på 5 ledamöter, varav en sammankallande, samt 3 suppleanter. Valberedningen ska under kongressperioden förbereda de val som ska förrättas av representantskapet samt de val som ska ske under följande kongress.

Avgår ledamot eller suppleant i valberedningen under kongressperioden väljer representantskapet ersättare för denna.

Mom 12. Beslutsordning

I mom 10 avsedda val förbereds av den valda valberedningen innan ordinarie kongress samlas.

Valen ska ske genom sluten omröstning, om inte kongressen enhälligt beslutar att omröstningen ska vara öppen. Övriga

beslut fattas av kongressen genom öppen omröstning om inte minst femtio röstberättigade hos tjänstgörande ordförande skriftligen begär sluten omröstning.

Varje röstberättigad har en röst. Rösträtt får inte överlåtas. Med undantag för beslut enligt mom 8 andra stycket fattas alla beslut med enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller den mening som biträds av kongressens tjänstgörande ordförande.

Om vid val inte någon uppnått mer än hälften av avgivna godkända röster förrättas omval mellan de två som fått de högsta röstetalen. Vid lika röstetal avgör i detta fall lotten.

Mom 13. Ersättningar

Resersättning utgår till kongressens ombud liksom till sådana som i övrigt är skyldiga att närvara vid kongressen. Traktamente och annan ekonomisk ersättning för deltagare i kongressen utgår med belopp som kongressen bestämmer.

§ 5 Representantskapet

Mom 1. *Uppgifter och valbarhet*

Mom 2. *Sammansättning*

Mom 3. *Ordinarie och extra sammanträde*

Mom 4. *Verksamhets- och revisionsberättelse, handlingsplan
Ärenden, motioner och förslag*

Mom 5. *Beslutsordning*

Mom 6. *Ersättningar*

Mom 1. *Uppgifter och valbarhet*

Representantskapet är mellan kongresserna LOs högsta beslutande organ. Representantskapet ska årligen fastställa en flerårig handlingsplan för förbundens gemensamma verksamhet, ha tillsyn över styrelsens förvaltning samt mellan kongresserna avgöra ärenden av viktig principiell betydelse.

Representantskapet består av representanter för de till LO anslutna förbunden samt styrelsens ledamöter. LOs revisorer samt personer som uppbär pension från eller av annat skäl inte är aktivt verksamma inom förbunden kan inte tillhöra representantskapet.

Mom 2. *Sammansättning*

Representantskapet består, utöver LOs styrelse, av 100 ledamöter. Varje förbund utser två ledamöter. Resterande mandat fördelas mellan förbunden efter det antal medlemmar som förbunden redovisat i den enligt § 13 mom 3 senast till styrelsen avlämnade medlemsrapporten. Som medlemmar ska i detta avseende endast räknas sådana för vilka månadsavgifter inbetalas till LO.

Avgår ledamot under kongressperioden, ska vederbörande förbund genast utse ny ledamot i den avgångnes ställe.

Mom 3. *Ordinarie och extra sammanträden*

Representantskapet har ordinarie sammanträde två gånger årligen. Det första ordinarie sammanträdet hålls före maj månads utgång och det andra sammanträdet före oktober månads utgång. Kallelse utfärdas av styrelsen minst tre månader dessförinnan. Ordförande och sekreterare vid representantskapets sammanträde väljs av representantskapet.

Styrelsen kan utan att iaktta viss kallelsetid kalla till extra sammanträde. Extra sammanträde ska även hållas då minst hälften av representantskapets ledamöter gör skriftlig, motiverad framställning därom. Extra sammanträde har endast rätt att behandla den eller de frågor som föranlett dess inkallande.

Mom 4. *Verksamhets- och revisionsberättelse, handlingsplan Ärenden, motioner och förslag*

Före vårens ordinarie sammanträde ska representantskapets ledamöter ha haft möjlighet att ta del av föregående års verksamhetsberättelse inklusive uppföljning av handlingsplanen för det året och revisionsberättelse. Vid ordinarie vårsammanträde har revisorerna närvaroskyldighet. Efter granskning av dessa berättelser beslutar representantskapet om till- eller avstyrkande till kongressen av ansvarsfrihet för styrelsen för den tid berättelserna omfattar.

Vid vårmötet fastställs även, enligt paragraf 19 mom 2, konfliktbidragets storlek.

Vid höstmötet diskuteras en flerårig handlingsplan för förbundens gemensamma verksamhet. Denna fastställs sedan av vårmötet.

Motioner från anslutna förbund samt inför ordinarie representantskapssammanträde under hösten, från deras avdelningar, ska vara insända till styrelsen senast två månader före sammanträdet. Motioner från avdelningar ska åtföljas av ett yttrande av respektive förbunds styrelse. LOs styrelse avger utlåtanden över motionerna.

På ordinarie representantskapssammanträde ska utöver motioner även övriga frågor, som senast fem veckor före sammanträdet hänskjutits dit av styrelsen, upptas till behandling.

Representantskapet kan även behandla motion som av kongress hänskjutits till representantskapet för beslut.

Representantskapet kan enligt § 13 mom 1 besluta om extra avgift för finansiering av förbundsgemensamma projekt.

Representantskapet kan också med två tredjedels majoritet besluta att uppta till behandling sådant förslag som framförts omedelbart vid sammanträdet.

Mom 5. *Beslutsordning*

Med undantag för i mom 4 sista stycket, § 4 mom 2 andra stycket och § 14 mom 2 angivna fall fattas representantskapets beslut med enkel majoritet. Vid lika röstetal gäller den mening som biträds av tjänstgörande ordförande.

Representantskapets beslut fattas genom öppen omröstning med undantag för de val som anges i § 8 mom 1 tredje stycket om inte representantskapet enhälligt beslutar att omröstningen ska vara öppen.

Styrelsens ledamöter har inte rösträtt i de frågor som avser LOs förvaltning under den tid verksamhets- och revisionsberättelserna omfattar.

Anställda som inte tillhör styrelsen har efter styrelsens beslut yttrande- och förslagsrätt.

Mom 6. *Ersättningar*

Traktamente och annan ekonomisk ersättning för deltagare i representantskapets sammanträden liksom ersättning för resor och uppdrag för LOs räkning utgår för icke anställda i LO, med belopp som representantskapet bestämmer.

§ 6 Styrelsen

Mom 1. *Sammansättning
Valbarhet*

Mom 2. *Ledamotshinder*

Mom 3. *Närvarorätt*

Mom 4. *Uppgift*

Mom 5. *Sammanträden
Beslutsordning*

Mom 1. *Sammansättning
Valbarhet*

Styrelsen består av elva ledamöter, inklusive LOs ordförande och de två vice ordförandena. Övriga åtta ledamöter väljs för kongressperiod av ordinarie kongress från förbund representerande olika områden av arbetsmarknaden.

För sistnämnda ledamöter väljer kongressen tre personliga suppleanter, som inträder vid ordinarie ledamots förfall. Vid ledamots avgång väljer representantskapet ny ledamot. Om någon av suppleanterna valts till ordinarie ledamot eller avgått under kongressperioden, väljs ny suppleant av representantskapet.

Mom 2. *Ledamotshinder*

Ledamot av styrelsen liksom suppleant ska vara medlem av förbund som är anslutet till LO.

Person som uppbär pension från eller av annat skäl inte är aktivt verksam inom förbunden kan inte vara ledamot av styrelsen.

Om ledamot av styrelsen utträder eller utesluts ur anslutet förbund anses ledamot skild från sitt ledamotskap.

Mom 3. Närvarorätt

Närvaro-, yttrande- och förslagsrätt tillkommer förbundsordförande, eller dennas för detta ändamål utsedda ställföreträdare, från förbund som inte är representerat i styrelsen när den sammanträder.

Mom 4. Uppgift

Det åligger styrelsen att leda LOs i § 1 angivna verksamhet. Styrelsens uppgift är därvid bland annat

att följa och samordna de anslutna förbundens fackliga politik

    samt verka för enhetlig planläggning och genomförande,

att då så är nödvändigt, biträda de anslutna förbunden vid förhandlingar om arbets- och lönevillkor,

att verka för ett fast och förtroendefullt samarbete mellan de anslutna förbunden samt att då tvister uppstår mellan förbunden pröva och avgöra dessa,

att pröva och slutgiltigt avgöra frågor om tolkning och tillämpning av LOs organisationsplan,

att följa och verka för att LO och dess medlemsförbund bedriver ett aktivt arbete för jämställdhet mellan kvinnor och män,

att följa utvecklingen inom arbetsmarknaden och näringslivet,

att fastställa arbetsordning för styrelsen samt för de råd och kommittéer där samverkan sker med förbunden,

att ansvara för att den ekonomiska förvaltningen sker på sådant sätt att en tillfredsställande organisation och kontroll av den ekonomiska redovisningen och medelsförvaltningen föreligger,

- att med statistiska uppgifter ge översikt av den fackliga verksamheten och förhållandena på arbetsmarknaden,
- att avge utlåtanden över utredningar och lagförslag som remitteras till LO,
- att bereda de ärenden som ska bli föremål för kongressens eller representantskapets behandling,
- att verka för ökad information angående LO och förbunden och deras verksamhet,
- att ansvara för LOs bildningsverksamhet samt att uppmuntra och stödja fackliga, politiska och kulturella bildningssträvanden inom förbunden,
- att svara för LOs internationella förbindelser,
- att svara för LOs samarbete med andra fackliga och ideella organisationer samt
- att fastställa stadgar för de anslutna förbundens tvärfackliga regionala samarbete.

Den dagliga verksamheten inom kansliet leds av ett arbetsutskott bestående av ordförande och de två vice ordförandena.

Styrelsen kan delegera handläggningen av vissa frågor till arbetsutskottet.

Mom 5. Sammanträden *Beslutsordning*

Styrelsen har i regel ordinarie sammanträde var fjortonde dag. Då så bedöms erforderligt kan extra sammanträde hållas.

För giltigheten av fattade beslut fordras att mer än hälften av styrelsens samtliga ledamöter har enats om beslutet.

§ 7 Firmateckning

Styrelsen utser de personer som får teckna Landsorganisationens i Sverige firma. Firmateckning är giltig endast när firman tecknats av två i förening, varav en ska vara ekonomichefen eller ledamot av styrelsen. Bemyndigande som firmatecknare gäller tills vidare och kan när som helst återkallas av styrelsen. Firmatecknare har inte rätt att utan särskilt bemyndigande av styrelsen inköpa eller avyttra fast egendom för LOs räkning. Inte heller får firmatecknare belasta LOs fasta egendom med in-teckning för gäld eller för LOs räkning uppta eller bevilja lån.

§ 8 Funktionärer

Mom 1. *Funktionärer*

Mom 2. *Annat uppdrag*

Mom 3. *Misskötsel*

Mom 4. *Ordförande*

Mom 5. *Vice ordförande*

Mom 6. *Avtalssekreterare*

Mom 1. *Funktionärer*

Ordinarie kongress väljer ordförande samt två vice ordförande. En av de vice ordförandena ska tillika väljas till avtalssekreterare. Valen avser en kongressperiod.

Arvode och övriga villkor för dessa funktionärer fastställs av representantskapet.

Avlider eller avgår sådan funktionär under kongressperioden väljer representantskapet efterträdare för tiden till och med nästa ordinarie kongress. Beträffande sådant val ska i tillämpliga delar gälla det som stadgas i § 4 mom 12.

Mom 2. *Annat uppdrag*

Funktionär ska helt ägna sig åt sin tjänst hos LO och har inte rätt att utan styrelsens tillstånd åta sig annat uppdrag.

Mom 3. *Misskötsel*

Funktionär, som missköter sin tjänst, kan av representantskapet efter förslag av styrelsen entledigas. Representantskapets beslut i sådan fråga kan överklagas till kongressen men ska oberoende av överklagning följas från i beslutet angiven tidpunkt.

Mom 4. *Ordförande*

Ordföranden utövar tillsammans med styrelsen och arbetsutskottet ledningen för LOs löpande verksamhet. Ordföranden leder förhandlingarna vid styrelsens och arbetsutskottets sammanträden, svarar för att alla förekommande ärenden förredras och ansvarar för verkställigheten av kongressens, representantskapets och styrelsens beslut.

Mom 5. *Vice ordförande*

Vice ordförandena biträder ordföranden i dennas åligganden och är ordförandens ställföreträdare samt svarar i övrigt för sådana uppgifter som fastställs i styrelsens arbetsordning.

Mom 6. *Avtalssekreterare*

Den vice ordförande som tillika är vald till avtalssekreterare ska ansvara för och samordna förhandlingsverksamheten.

§ 9 Ekonomisk förvaltning och räkenskaper

Mom 1. *Medelsplacering*

Mom 2. *Instruktioner, regler*

Mom 3. *Förvaring*

Mom 4. *Redovisning*

Mom 5. *Verksamhetsberättelse*

Mom 6. *Ekonomichef*

Mom 1. *Medelsplacering*

Styrelsen beslutar om medelsplacering.

Mom 2. *Instruktioner, regler*

Styrelsen ska årligen upprätta placeringsinstruktioner, attestordning samt regler för utanordning och utbetalningar.

Mom 3. *Förvaring*

Värdehandlingar ska så långt möjligt lämnas till förvaring i bankdepå.

Värdehandlingar i LOs eget förvar ska förvaras i av försäkringsgivaren godkänt valv och med betryggande ordning för in- och uttag ur det egna valvet.

Mom 4. *Redovisning*

LOs redovisning ska ske i överensstämmelse med god redovisningssed. LOs räkenskaper avslutas per kalenderår. Fastställt bokslut ska vara revisorerna tillhanda senast den 15 april.

Mom 5. *Verksamhetsberättelse*

Det åligger styrelsen att till representantskapets ordinarie sammanträde senast i maj avge en av styrelsens ledamöter underskriven berättelse över LOs verksamhet under föregående år. Berättelsen ska uppta resultaträkning, in- och utgående balansräkning och uppgift över ställda panter och garantier samt ingångna ansvarsförbindelser.

Mom 6. *Ekonomichef*

Ekonomichefen ska i enlighet med dessa stadgar och styrelsens föreskrifter handha den ekonomiska förvaltningen och förvaltningen av LOs fastigheter samt handlägga med ekonomiförvaltningen sammanhängande korrespondens.

Ekonomichefen ska på LOs bekostnad garantiförsäkras.

§ 10 Revision

Mom 1. *Revisorer*

Mom 2. *Granskning styrelsen*

Mom 3. *Granskning representantskapet*

Mom 4. *Föredragning och närvaroskyldighet*

Mom 5. *Ta del av handlingar*

Mom 6. *Ytterligare närvaroskyldighet*

Mom 7. *Ansvar*

Mom 8. *Arvode*

Mom 1. *Revisorer*

För granskning av styrelsens och representantskapets verksamhet väljer ordinarie kongress för följande kongressperiod tre revisorer och tre suppleanter för dessa. Suppleanterna inträder vid förfall för ordinarie revisor i den ordning kongressen beslutar. Om det enligt lag krävs auktoriserad revisor utöver de kongressvalda utses denna av representantskapet för ett år. Under kongressår utses auktoriserad revisor av kongressen.

Revisor eller tillkallad suppleant, som utan giltigt skäl är frånvarande vid mer än ett revisionssammanträde ska anses vara skild från uppdraget.

Om samtliga suppleanter inträtt i de ordinarie revisorernas ställe eller avgått under kongressperioden väljs nya suppleanter av representantskapet och inträder i den ordning representantskapet fastställer.

Mom 2. Granskning styrelsen

Beträffande styrelsens verksamhet är det revisorerernas uppgift

att granska räkenskaperna, förvaltningen och årsredovisningen och avge revisionsberättelse till representantskapet med till- eller avstyrkande av ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter samt

att till ordinarie kongress avge revisionsberättelse för den gångna kongressperioden med till- eller avstyrkande av ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter.

Revisionen ska utföras i enlighet med god revisionssed.

Revisionsberättelse för varje räkenskapsår inges till styrelsen inom en månad efter den dag då det fastställda bokslutet överlämnats till revisorerna.

Revisionsberättelse för den gångna kongressperioden till ordinarie kongress inges till styrelsen senast en månad före kongressen.

Mom 3. Granskning representantskapet

Beträffande representantskapets verksamhet är det revisorerernas uppgift att granska representantskapets förvaltning och att i revisionsberättelsen till ordinarie kongress för den gångna kongressperioden till- eller avstyrka ansvarsfrihet för representantskapets ledamöter.

Mom 4. Föredragning och närvaroskyldighet

Vid det ordinarie representantskapssammanträdet då frågan om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter behandlas ska samtliga revisorer närvara. Den som av de andra därtill utses ska föredra revisionsberättelsen.

Vid kongress ska samtliga kongressvalda revisorer närvara.

Auktoriserad revisor äger rätt att närvara och ska närvara då frågan om ansvarsfrihet behandlas. Den som av de andra därtill utses ska föredra revisionsberättelsen.

Vid representantskapets sammanträden och vid kongressen har revisorerna yttrande- och förslagsrätt.

Mom 5. *Ta del av handlingar*

Varje revisor har efter framställning rätt att ta del av räkenskapshandlingar, protokoll, korrespondens och övrigt material som rör LOs verksamhet.

Mom 6. *Ytterligare närvaroskyldighet*

Om styrelsen eller representantskapet på grund av framställda anmärkningar, påpekanden eller förslag kallar revisorerna till sammanträde, är dessa skyldiga att närvara vid sådant sammanträde under behandlingen av ifrågavarande ärende.

Mom 7. *Ansvar*

Om revisorerna i berättelse eller annan handling som de framlägger, uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnat oriktig uppgift eller av samma skäl underlåtit att göra anmärkning mot sådan uppgift i handling som de granskat, är de ansvariga för därav uppkommande skada.

Mom 8. *Arvode*

Revisorernas arvode fastställs av kongressen. För auktoriserad revisor utgår ersättning enligt räkning.

§ 11 Anslutning Utträde

Mom 1. *Anslutningsvillkor*

Mom 2. *Helt medlemskap*

Mom 3. *Ansökan och beslut*

Mom 4. *Besvär över avslag*

Mom 5. *Utträde*

Mom 1. *Anslutningsvillkor*

Förbund som uppfyller kraven i dessa stadgar kan få anslutning till LO om det i sina egna stadgar upptar i § 12 mom 1 och 2 angivna bestämmelser.

Mom 2. *Helt medlemskap*

Förbund ska tillhöra LO med hela sitt medlemsantal.

Mom 3. *Ansökan och beslut*

Förbund ska skriftligen ansöka om anslutning hos styrelsen. Ansökan ska innehålla uppgifter om tidpunkten för förbundets bildande, avdelnings- och medlemsantal samt förbundsstyrelse.

Förbundets stadgar ska bifogas.

Styrelsen fattar beslut om anslutning.

Styrelsen ska omedelbart underrätta förbundet om sitt beslut.

Mom 4. *Besvär över avslag*

Avslagsbeslut kan överklagas hos representantskapet. Överklagan ska vara styrelsen till handa senast sextio dagar efter

det att förbundet fått del av beslutet. Om representantskapet lämnar ansökningen utan bifall kan frågan för slutgiltigt avgörande hänskjutas till LOs nästa kongress.

Mom 5. Utträde

Anslutet förbund kan efter beslut av dess kongress utträda ur LO. Utträde kan ske tidigast sex månader efter det att styrelsen fått del av beslutet.

I § 15 mom 3 och 5 regleras särskilda fall av utträde.

§ 12 Medlemsvillkor och förpliktelser

Mom 1. *Enskilda medlemmars rättigheter och skyldigheter*

Mom 2. *Beslut om avtal och stridsåtgärder*

Mom 3. *Anslutna förbunds förpliktelser*

Mom 4. *Twist mellan medlemsförbund*

Mom 1. *Enskilda medlemmars rättigheter och skyldigheter*

Medlemsförbund i LO ska ha följande bestämmelser i sina stadgar:

- Varje arbetstagarare inom förbundets verksamhetsområde har rätt till inträde i förbundet. Rätt till inträde gäller dock inte i det fall då uteslutningsgrund enligt förbundets stadgar föreligger.
- Medlem i förbundet har rätt och skyldighet att utan särskild avgift överflytta sitt medlemskap från ett LO-förbund till ett annat, om medlemmen antingen fått anställning inom det nya förbundets verksamhetsområde eller av annat skäl ska tillhöra detta på grund av LO-styrelsens beslut.

Mom 2. *Beslut om avtal och stridsåtgärder*

Medlemsförbund i LO ska ha följande bestämmelse i sina stadgar:

- Förbundsstyrelsen avgör slutligt frågor som angår uppsägning av kollektivavtal, antagande eller förkastande av förslag till sådant avtal samt vidtagande av stridsåtgärder.

Mom 3. *Anslutna förbunds förpliktelser*

Anslutet förbund har, utöver vad som stadgas i §§ 11, 13, 14, 16 och 17 till uppgift:

- att i frågor av större principiell innebörd eller omfattande praktisk betydelse inhämta styrelsens yttrande,
- att årligen till styrelsen avge verksamhetsberättelse för föregående år med uppgift om förbundets ekonomiska ställning,
- att insamla, sammanföra och till styrelsen översända sådana uppgifter som är erforderliga för LOs statistik,
- att då styrelsen inforrar särskilda yttranden, uppgifter och andra upplysningar lämna sådana,
- att då medlem fått anställning inom annat anslutet förbunds verksamhetsområde eller eljest enligt styrelsens beslut ska tillhöra sådant annat förbund, aktivt medverka till medlemskapets överflyttning samt
- att medverka till att de egna lokala organisationerna deltar i av LO beslutad tvärfacklig verksamhet.

Mom 4. *Twist mellan medlemsförbund*

Upstår twist mellan till LO anslutna förbund ska tvisten hänskjutas till styrelsens prövning och avgörande.

Styrelsen ska avgöra sådan twist snarast möjligt. Styrelsens beslut är bindande för parterna.

§ 13 Ordinarie avgifter

- Mom 1. *Medlemsavgifter*
- Mom 2. *Preliminärt avgiftsunderlag*
- Mom 3. *Medlems- och avgiftsrapporter*
- Mom 4. *Förfallodagar*
Jämkning av avgift
- Mom 5. *Slutligt avgiftsunderlag*
- Mom 6. *Jämkning avgiftsskyldighet*

Mom 1. *Medlemsavgifter*

Anslutet förbund erlägger för aktiv förbundsmedlem och månad ordinarie medlemsavgift. Medlemsavgiftens storlek är beroende av inplacering i avgiftsklasserna I, II och III.

Medlemsavgiftens storlek och förbundets inplacering i avgiftsklass fastställs av kongressen. Representantskapet kan därutöver besluta om extra avgift för finansiering av förbundsgemensamma projekt.

Mom 2. *Preliminärt avgiftsunderlag*

Medlemsavgifter erläggs för det genomsnittliga antal medlemmar förbundet har under kalenderåret. Det genomsnittliga medlemsantalet fastställs med ledning av antalet medlemmar vid kalenderårets in- och utgång.

Medlemsavgifter erläggs inte för pensionerade medlemmar som saknar inkomst av anställning.

Mom 3. *Medlems- och avgiftsrapporter*

Medlems- och avgiftsrapport ska vara styrelsen tillhanda se-

nast sista vardagen i februari månad året efter det år rapporten avser.

Mom 4. *Förfallodagar*
Jämkning av avgift

Under tiden mars–februari inbetalas senast den 25 varje månad ett preliminärt antal månadsavgifter, på basis av det medlemsantal förbundet redovisat per den 31 december i den enligt mom 3 senast avlämnade rapporten.

Om väsentliga förändringar i förbundets medlemsantal äger rum under löpande kalenderår, kan styrelsen besluta om skälig jämkning av det preliminärt fastställda antalet månadsavgifter.

Mom 5. *Slutligt avgiftsunderlag*

Kalenderårets genomsnittliga antal månadsavgifter redovisas i den medlems- och avgiftsrapport som avses i mom 3. Slutlig avräkning av föregående års medlemsavgifter sker i samband med inbetalning av preliminära avgifter för mars månad.

Mom 6. *Jämkning avgiftsskyldighet*

Om arbetslöshet råder inom anslutet förbunds verksamhetsområde och arbetslösheten är av större omfattning och beräknas få lång varaktighet, kan representantskapet besluta om skälig jämkning av förbundets avgiftsskyldighet.

§ 14 Uttaxering

Mom 1. *Uttaxering*

Mom 2. *Extra uttaxering*

Mom 3. *Uttaxeringsunderlag*

Mom 4. *Uttaxerings början*

Mom 1. *Uttaxering*

Styrelsen kan, om så erfordras besluta om uttaxering av högst tio kronor för avgiftsgrundande förbundsmedlem och vecka.

Mom 2. *Extra uttaxering*

Vid större arbetskonflikter kan representantskapet besluta om uttaxering till högre belopp, dock högst tjugo kronor för medlem och vecka. För sådant beslut fordras två tredjedels majoritet av de ledamöter som deltar i omröstningen.

Mom 3. *Uttaxerings underlag*

Anslutet förbund ska vid uttaxeringen erlägga de uttaxerade beloppen för det antal medlemmar förbundet redovisat per den 31 december i den, enligt § 13 mom 3 senast till styrelsen avlämnade rapporten.

Mom 4. *Uttaxerings början*

Uttaxering börjar den dag styrelsen bestämmer. Uttaxerade belopp redovisas månadsvis.

Styrelsen kan besluta att de anslutna förbunden veckovis ska inbetala den fastställda uttaxeringen. Vid månadsredovisningen sker då avräkning för vad som erlagts i förskott.

§ 15 Uteslutning – Övriga sanktioner

Mom 1. *Uteslutning*

Besvär över uteslutning

Mom 2. *Förlust representations- och konfliktersättningsrätt*

Mom 3. *Bristande betalning, ordinarie avgifter*

Mom 4. *Dröjsmål*

Mom 5. *Bristande betalning, uttaxering*

Mom 1. *Uteslutning*

Besvär över uteslutning

Förbund som uppsåtligt bryter mot dessa stadgar eller mot LOs stadgeenligt fattade beslut och som inte omedelbart efter uppmaning vidtar rättelse, kan vid allvarliga brott uteslutas ur LO.

Sådant beslut fattas av styrelsen och kan överklagas i den ordning som stadgas i § 11 mom 4.

Mom 2. *Förlust representations- och konfliktersättningsrätt*

Förbund, som inte inom i § 13 mom 4 föreskriven tid erlagt stadgade avgifter är efter utgången av denna tid inte berättigat att erhålla konfliktersättning från LO förrän avgifterna blivit helt inbetalda. Sådant förbund har inte heller dessförinnan representationsrätt vid styrelse- och representantskaps-sammanträde eller kongress.

Mom 3. *Bristande betalning,
ordinarie avgifter*

Förbund, som inte inom två månader från den dag, då det enligt § 13 mom 4 skulle ha erlagt sina avgifter, fullgjort sin betalningsskyldighet, ska efter styrelsebeslut anses ha utträtt ur LO.

Om sådant förbund återigen vill ansluta sig till LO, gäller det som stadgas i § 11 angående villkor för anslutning. Därutöver gäller som ytterligare villkor att tidigare inte betalda avgifter ska erläggas, dock för högst sex månader.

Mom 4. *Dröjsmål*

Beträffande förbund, som inte på den av styrelsen bestämda betalningsdagen erlagt det uttaxerade beloppet, ska tillämpas vad som stadgas i mom 2.

Mom 5. *Bristande betalning,
uttaxering*

Förbund, som under mer än en månad från fastställd betalningsdag, utan av styrelsen godkänt skäl, underlåtit att erlägga uttaxerade belopp, anses ha utträtt ur LO.

Om sådant förbund åter önskar ansluta sig ska beträffande villkoren för återinträde gälla vad som stadgas i mom 3 andra stycket. Under avgifter inbegrips även uttaxerade belopp.

§ 16 Avtalsrörelser

- Mom 1. *Allmänna skyldigheter*
- Mom 2. *Styrelsens informationsplikt*
- Mom 3. *Förslag från styrelsen*
- Mom 4. *Ordförandekonferens*
- Mom 5. *Avtalsrörelsens uppläggnig*
- Mom 6. *Yttranden över rekommendation*
- Mom 7. *Gemensamma förhandlingar*
- Mom 8. *Samordnade förbundsförhandlingar*
- Mom 9. *Enskilda förbundsförhandlingar*
- Mom 10. *Avtalsrörelse flera förbund*
- Mom 11. *Deltagande i förbundsförhandlingar*

Mom 1. *Allmänna skyldigheter*

Anslutet förbund ska hålla styrelsen underrättad om viktiga avtalsrörelser och konflikter. I frågor av större principiell innebörd eller omfattande praktisk betydelse ska förbundet inhämta styrelsens yttrande.

Mom 2. *Styrelsens informationsplikt*

Styrelsen ska lämna fortlöpande information om viktiga avtalsrörelser och tvister till de anslutna förbund som berörs eller kan antas bli berörda. När det gäller avtalsrörelser och tvister, som kan ha principiell innebörd eller omfattande praktisk betydelse för flera anslutna förbund, ska styrelsen kalla representanter för dessa att sammanträda för information och överläggning.

Mom 3. *Förslag från styrelsen*

Styrelsen ska i god tid innan större delen av de anslutna för-

bundens kollektivavtal löpt ut behandla avtalsläget. Därefter ska styrelsen lägga fram en rekommendation till representantskapet om avtalsrörelsens uppläggning.

Mom 4. *Ordförandekonferens*

Representantskapets behandling av frågan ska, i det fall inte samtliga förbund har fått tillfälle att närvara vid styrelsens möten, föregås av rådgivande konferenser med samtliga anslutna förbunds ordförande eller ställföreträdare.

Mom 5. *Avtalsrörelsens uppläggning*

Styrelsens rekommendation om avtalsrörelsens uppläggning till representantskapet ska avse om avtalsrörelsen ska genomföras som gemensamma förhandlingar, samordnade förbunds- förhandlingar eller enskilda förbunds- förhandlingar eller på annat sätt som anges i rekommendationen. Av rekommendationen ska framgå om några frågor ska lösas med enighetskrav.

Mom 6. *Yttranden över rekommendation*

Om representantskapet beslutar anta en rekommendation om de kommande förhandlingarna ska yttranden inhämtas från förbunden huruvida rekommendationen kan godkännas.

Mom 7. *Gemensamma förhandlingar*

Förhandlingsdelegation

Om styrelsen på grundval av dessa yttranden bedömer att det finns förutsättningar för gemensamma förhandlingar, ska styrelsen utse en för de ingående förbunden gemensam förhandlingsdelegation och svara för att förhandlingarna genomförs.

Framflyttning, uppsägnings- och utlöpnings-tider

Då gemensamma förhandlingar ska äga rum, kan styrelsen begära fullmakt hos de berörda förbunden att för den tid förhandlingarna pågår träffa avtal med respektive arbetsgivar-sammanslutning om framflyttning av uppsägnings- och ut-löpnings-tider för samtliga sådana kollektivavtal som omfattas av förhandlingarna.

Rekommendation och antagande av uppgörelse

Om uppgörelse träffats vid gemensamma förhandlingar mel-lan delegationerna å ömse sidor, ska denna föreläggas repre-sentantskapet som ska uttala sig för ett godkännande eller ett ogillande. Representantskapets beslut tillställs de berörda förbunden. Dessa ska i enlighet med sina stadgar besluta om uppgörelsen för deras vidkommande kan godkännas eller inte. Förbundens beslut ska omedelbart meddelas styrelsen.

Mom 8. Samordnade förbunds-förhandlingar

Rekommendation om gemensamma krav

Om representantskapet beslutar anta en rekommendation om samordnade förbunds-förhandlingar ska styrelsen för represen-tantskapet lägga fram en rekommendation om gemensamma krav. Yttranden ska inhämtas från de berörda förbunden hu-ruvida rekommendationen om gemensamma krav kan god-kännas.

Mom 9. Enskilda förbunds-förhandlingar

Om styrelsens bedömer att gemensamma förhandlingar eller samordnade förbunds-förhandlingar inte är möjliga, ska styrelsen framlägga en rekommendation till representantskapet om enskilda förbunds-förhandlingar.

Mom 10. *Avtalsrörelse flera förbund*

Har uppgörelse om gemensamma förhandlingar eller samordnade förbundsförhandlingar inte träffats, men avser flera anslutna förbund som har medlemmar anställda inom samma industri eller yrkesfack att inleda avtalsrörelse för dessa medlemmar, ska samverkan ske under styrelsens ledning, så att enighet nås om de krav som ska framställas. Detta ska gälla även vid sådan avtalsrörelse som inletts av arbetsgivare.

Mom 11. *Deltagande i förbundsförhandlingar*

Styrelsen har rätt att oberoende av förhandlingarnas uppläggning efter särskilt beslut i LOs styrelse genom ombud delta i de anslutna förbundens avtalsförhandlingar och då framställa förslag till uppgörelse.

§ 17 Konflikter

Mom 1. *Tillstånd stridsåtgärder*

Besvär avslagsbeslut

Mom 2. *Samråd och åtgärder lockout*

Mom 3. *Hot om stor lockout*

Mom 4. *Konfliktrapporter*

Mom 5. *Sympatiåtgärder*

Mom 6. *Godkännande i särskilt fall*

Mom 1. *Tillstånd stridsåtgärder*

Besvär avslagsbeslut

Anslutet förbund får inte vidta strejk som omfattar mer än tre procent av förbundets medlemsantal utan styrelsens tillstånd.

Inte heller får strejk av mindre omfattning vidtas utan sådant tillstånd, om strejken kan antas medföra lockout mot mer än tre procent av förbundets medlemsantal eller mot medlemmar av andra anslutna förbund eller om strejken kan beräknas medföra permittering av medlemmar, vilka tillsammans med de av strejken direkt berörda, uppgår till mer än tre procent av förbundets medlemsantal eller också kan beräknas medföra permittering av ett betydande antal medlemmar av andra anslutna förbund.

Blockad eller bojkott i anslutning till strejk som fordrar styrelsens tillstånd eller med anledning av lockout, då ersättning utges från LO, får vidtas endast om styrelsen lämnat medgivande därtill.

Tillstånd får inte vägras om inte strejken eller därav föran-

ledd lockout kan befaras medföra avsevärda olägenheter för andra anslutna förbund, för fackföreningsrörelsen i sin helhet eller för vitala samhällsintressen.

Med strejk avses även sympatistrejk.

Begäran om strejktillstånd ska innehålla en redogörelse för anledningen till den tänkta åtgärden.

Styrelsen ska behandla framställningen skyndsamt och om möjligt ska beslut i ärendet vara fattat senast en vecka efter det att begäran kommit styrelsen tillhanda. Beslutet ska omedelbart delges det berörda förbundet.

Beslut, som innebär avslag av begäran om strejktillstånd, får överklagas av det berörda förbundet hos representantskapet. Senast femte dagen efter det att förbundet fått del av beslutet ska förbundet hos styrelsen hemställa om representantskapets prövning av frågan. Styrelsen ska med anledning av detta sammankalla representantskapet inom sju dagar.

Mom 2. Samråd och åtgärder lockout

Då arbetsgivare eller arbetsgivarorganisation vidtar lockout mot medlemmar av till LO anslutet förbund, ska styrelsen efter samråd med vederbörande förbundsstyrelse besluta om lämpliga åtgärder.

Mom 3. Hot om stor lockout

Då arbetsgivare eller arbetsgivarorganisation framställt hot om lockout av synnerligen stor omfattning, ska styrelsen, om det bedöms nödvändigt, kalla representantskapet till sammanträde för överläggning och beslut rörande åtgärder som med hänsyn till läget anses påkallade.

Mom 4. Konfliktrapporter

Det åligger anslutet förbund att efter förbundsstyrelsens be-

slut underrätta styrelsen om varslad strejk eller lockout och då ange berörda arbetsplatser och antal medlemmar.

Under konflikt, då LO utger ersättning, ska vederbörande förbundsstyrelse lämna styrelsen fortlöpande rapporter om konfliktläget.

Då arbetsinställelse hävts, ska genom förbundsstyrelsens försorg rapport upprättas och insändas till styrelsen.

Mom 5. *Sympatiåtgärder*

LOs beslutande organ kan rekommendera vissa eller samtliga anslutna förbund att vidta sympatiåtgärder i form av arbetsinställelse, blockad och bojkott i den mån dessa på grund av kollektivavtal eller av annat skäl inte är förhindrade därtill.

Mom 6. *Godkännande i särskilt fall*

Blockad som träffar även arbetstagare som är anslutna till annat än det blockerande förbundet får vidtas endast då det eller de förbund som ifrågavarande arbetstagare tillhör godkännt åtgärden. Vid oenighet mellan flera berörda förbund fordras godkännande av styrelsen.

§ 18 Konfliktersättning

Mom 1. *Rätt till konfliktersättning*

Mom 2. *Storlek konfliktersättning*

Mom 1. *Rätt till konfliktersättning*

Anslutet förbund har rätt att hos LOs styrelse begära konfliktersättning i de fall förbundet begärt och fått konflikttillstånd oberoende av konfliktvarslets omfattning och karaktär. Samma rätt att begära konfliktersättning gäller vid lockout men bara i de fall lockouten föranleds av en stridsåtgärd som godkänts av styrelsen.

Mom 2. *Storlek konfliktersättning*

Begäran om konfliktersättning ska behandlas och beslutas av styrelsen. Beslut kan inte överklagas.

§ 19 Konfliktbidrag

Mom 1. *Gemensam kostnadstäckning*

Karenstid

Storlek konfliktbidrag

Mom 2. *Rätt till konfliktbidrag*

Mom 3. *Överföring konfliktbidrag*

Mom 1. *Gemensam kostnadstäckning*

Karenstid

Storlek konfliktbidrag

Vid strejk och lockout i samband med gemensamma förhandlingar bärs direkta konfliktkostnader till viss del solidariskt av de i de gemensamma förhandlingarna ingående förbunden. Enskilt förbunds andel av kostnaderna beräknas efter de i de gemensamma förhandlingarna ingående förbundens betalande medlemmar.

Mom 2. *Rätt till konfliktbidrag*

Rätt till konfliktbidrag för faktiskt utbetald konfliktersättning uppkommer tidigast sjätte arbetsdagen från arbetskonfliktens utbrott.

Konfliktbidragets storlek beslutas på representantskapets årsmöte.

Mom 3. *Överföring konfliktbidrag*

Berörda förbund redovisar antalet berättigade konfliktbidragsdagar till styrelsen efter arbetskonfliktens slut. Styrelsen beslutar om och verkställer överföring av konfliktbidragen.

§ 20 Stadgeändring

Ändring av dessa stadgar kan endast ske genom beslut som, med anledning av förslag av styrelsen eller representantskapet eller efter motion, fattats på ordinarie kongress.

